

Марина Шанова

(16 р., ЗЗНВК №108, м. Запоріжжя)

Я отримала твого листа

(скорочено)

«Привіт, братику, як твої справи? Ти чомусь не відповідаєш на мої дзвінки, тому я вирішила написати тобі. А знаєш, батьки кажуть, що я це дарма роблю, і ти мені чомусь не відповиси, та й взагалі вони останнім часом якісь дивні – за тебе хвилюються, мабуть.

Тебе вже так давно не було вдома, багато чого змінилося з того часу, як ти пішов Батьківщину захищати. Вдома все добре, справді, тільки не так весело, як раніше. Батьки чимось занепокоєні, хвилюються увесь час, а як новини подивляться, то ще більше нервувати починають. А мені телевізор вмикати зараз навіть не дозволяють, кажуть: «Єдине, про що ти маєш зараз хвилюватися, це навчання». Все ще думають, що я дитина, але це ж не так. Я і без телевізора знаю, що у нас в країні робиться, не знаю, чи все це правда, але я знаю, що не всьому треба вірити.

А навчання? З навчанням все добре. Наша школа – маленька країна. Мені здається, школа намагається всіма можливими способами підготувати нас до дорослого життя, щоб ми були готові зустрітися з труднощами, що будуть тепер на нас, дорослих, чекати. У нас навіть були вибори президента та міністрів. Я балотувалась, все було як насправді. Ми створювали власні програми, розповідали про них всім учням і агітували їх голосувати саме за нас. Потім всіх зібрали в актовій залі, де і відбулося голосування, після чого одразу ж при нас підраховували голоси, щоб все було чесно. І знаєш що? Я перемогла, за мене проголосувала більшість. Як раніше, пам'ятаєш, ми мріяли з тобою, що колись я виросту і стану президентом. І ось я стала президентом «Країни добрих сердець». Все це у нас не іграшки, а дуже відповідально. Але я намагаюсь робити все, що від мене залежить, як присягалась, поклавши руку на серце та на шкільний статут. Я думаю, це добре, що до нас ставляться як до дорослих. Я роблю так, як ти мене вчив, чесно та справедливо.

Раніше думала, що ми ще малі і нічого не можемо зробити самостійно, але знаєш, я помилялась. Можливо, ми ще не досить дорослі, але ми можемо багато чого зробити, навіть для нашої країни. Мені здається, що зараз всі це розуміють, як ніколи. Коли почалася зима, старші класи запропонували школі надати підтримку бійцям АТО, і школа з радістю погодилась допомогти нам у цьому. Спочатку ми збирали макулатуру і теплий одяг. Ти б тільки бачив, скільки було охочих. Я спочатку не могла і сама повірити своїм очам. До нас у школу приїжджав волонтер Умід, який декілька разів возив в АТО малюнки, теплий одяг, їжу. В нашій школі випекли величезні короваї на День Хліба, і ми передали їх хлопцям. А я віддала свій щасливий браслет. Пам'ятаєш? Той, що ти мені подарував

на день народження, я з того часу його так і не знімала, і він справді приносив мені удачу, але, гадаю, комусь удача потрібна більше, ніж мені. Я навіть знаю, кому він дістався, його звать Дмитро Сорока. Ти, мабуть, чув про нього, його ще називають «Кіборг» – це просто дивовижна людина. Коли ти повернешся додому, то я обов'язково покажу тобі відео, де він читає мого листа і приміряє цей браслет собі. Сподіваюсь, він принесе йому удачу, як і мені.

І ще, знаєш, ми збирали кошти на лікування поранених бійців. Я навіть змогла познайомитися з одним із твоїх товаришів. Можливо, ви не знайомі, його звать Роман, і він каже, що всі, хто зараз на сході, товариші один для одного. Ми з ним розмовляли лише по телефону, бо на той час він лікувався у Львові, він був важко поранений і більше не зможе ходити. А знаєш, коли його батько приходив до нас у школу, просто, щоб сказати нам «спасибі», він посміхався від усього серця. Я вже давно не бачила дорослих, які б посміхалися так, як він. Я дивилася на нього і починала вірити у краще.

Знаєш, я тобі ніколи не говорила, але за весь цей час, починаючи з майдану, мені було дуже страшно, бо загинуло дуже багато людей. І взагалі вся ця війна, ці щоденні повідомлення про загиблих у новинах, тисячі скалічених на все своє життя молодих хлопців – це зараз наша реальність, і нашому поколінню доведеться вирішувати, як з цим жити. Але, я думаю, ми впораємось, ми об'єдналися, ми стали ще сильнішими. Я думаю, що ця Революція Гідності не пройшла марно. Думаю, ти зможеш мною пишатися, коли ми зустрінємось з тобою. А в майбутньому я буду робити все, щоб мною могла пишатись і моя країна, наша країна.

Все, що я можу тобі побажати, так це сил, сил і віри. Я завжди тобі казала, що коли ми далеко одне від одного, я все одно поруч із тобою, у твоєму серці. А зараз, думаю, мільйони дітей у твоєму серці і серцях твоїх товаришів.

Я все одно буду чекати твоєї відповіді. Завжди з тобою, вір у це».

* * *

«Товаришу майоре, тут одного листа ніхто не забрав», – трішки розгублено молодий хлопець показав на конверт, що самотньо лежав на столі.

Чоловік років п'ятдесяти взяв конверт та уважно його розглянув. Прочитавши, кому саме був адресований цей лист, заціпенів, ніби видіння його відвідало. Мить... – і в пам'яті з'явилася картина: спогад із минулого... Галас, сміх лунав по всій галявині. Було досить тепло, як для майже зимового ранку. Невелика купка бійців сиділа навколо щойно розведеного багаття. Хлопці насолоджувались запахом майже приготовленої каші і ділилися один з одним вістями з дому. «Ось, а через деякий час наш домашній притулок батьки все ж таки помітили, – ледве стримуючи сміх, розповідав один з хлопців, – ох і дісталось ж нам тоді». Всі на тій галявині залилися сміхом, а хлопець, який розповідав історію, сидів, посміхаючись сам собі, намагаючись згадати кожну деталь того дня. «Що ж ви таке веселе почули, хлопці, що вас чутно, мабуть, за три версти?» – поцікавився вже відомий нам майор. «Та то нам Шустрик свої з сестрою пригоди розповідає», – відповів один із хлопців, перевівши подих. «І що, цікаві історії?» – посміхнувся чоловік. «Ви б їх чули, товаришу майоре, прізвисько нашому малому підхо-

дить бездоганно!» – вигукнув один із хлопців і посмикав Шустрика за волосся. «Невже й сестра в тебе теж така непосидюча, як і ти?» – спитав старший.

«Навіть більше, ніж я», – усміхнувся хлопець і протягнув фотокартку майорові. «Красуня, вся в брата».

Здається, що час ніби зупинився, і в голові постала інша картина...

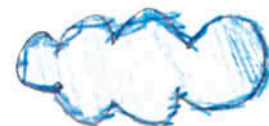
Навкруги гул, метушня, недалеко чути звуки автоматної черги. «Вони пішли, товаришу майоре!» – голосно прокричав хлопець, перевівши духа. «Якісь втрати є?» – не відриваючись від паперів, поцікавився чоловік. «На жаль, так, – цією фразою хлопець примусив майора підняти голову, – наш Шустрик важко поранений», – повідомив хлопець, опустивши голову.

Тільки-но він встиг закінчити свою думку, чоловік, кинувши папери, що були у його руках, кинувся геть з намету і побіг до натовпу. Чим ближче він наближався, тим більше він усвідомлював всю ситуацію. Проштовхнувшись до середини, він схилився над ще зовсім молодим бійцем, який би мав зараз знання в університеті отримувати, а не лежати на сирій землі весь у крові. Деякий час він просто дивився на хлопчину, згадуючи весь його шлях, не в змозі дати відповідь сам собі на питання: Чому?

«Ти як, Шустрику?» – все, що зміг сказати майор, побачивши молодого бійця, який за цей час встиг стати для нього рідним сином. «Все чудово, товаришу майоре, – хлопець намагався видавити з себе посмішку, але тяжкий кашель і біль у грудях завадили йому це зробити. – Я можу вас про щось попросити?». «Про що завгодно», – очі майора ставали з кожною секундою все червонішими і наповнювалися боєм, здавалося, от-от – і з очей градом поллються сльози.

«Скажіть моїй сестрі, що хоч ми тепер не разом, але я завжди буду з нею, – на обличчі пораненого хлопця з'явилася кривувата посмішка, і знов його легені пронизав жакливий біль, викликавши за собою кашель, – вона все зрозуміє». Тремтячою, закривавленою рукою хлопець поліз до себе у нагрудну кишеню і дістав звідти пошарпану фотографію своєї сестри, яку завжди зберігав біля серця. «Скажіть їй, – сили покидали хлопця з кожною секундою, – вона завжди буде в моєму серці».

Він узяв руку майора і стиснув її з усіх сил, що в нього залишилися. Пройшло менше хвилини, як хлопець стиснув руку чоловікові, і цієї ж миті вона ослабла. Фотокартка залишилася в закривавленій руці майора.

Настала хвилина тиші, здавалось, що навіть природа на мить затихла. Ніщо не могло перервати хвилину пам'яті про цього хороброго хлопця, ніхто не смів.

Хтозна, що саме відчував майор, згадуючи ці хвилини, але тепер він точно знав, кому саме віддати цього листа. Він швидко рушив геть зі свого намету. Коли чоловік зайшов до великого намету, його погляд упав на самотнього хлопчину, який сидів у кутку, схиливши голову у свої долоні. «Здається, це твоє, хлопче», – сказав чоловік, протягуючи листа. «Ви ж знаєте, товаришу майоре, – з гіркотою в голосі відповів хлопчина, – мені точно нікому писати». «Розумієш, цій дитині теж вже нікому писати, – важко видихнув майор, – і я думаю, вона це відчуває. Вона у такій же ситуації, як і ти зараз, тому допоможи їй впоратися з цим».

* * *

«Я отримала твого листа. І знаєш, я думаю, що знала про це досить давно, знала, тільки не хотіла вірити в це і все ще не хочу вірити. Мені шкода, що так сталося з твоєю сім'єю, моїм братом. Але так вже сталося, таке відбувається в наш час, і, на жаль, ми нікуди не можемо від цього подітись. Це точно не вихід. Тільки відтепер не смій більше казати, що ти один. Ти повинен знати, що тепер у тебе завжди буду я. Людина, яка буде чекати твого повернення. Відтепер і назавжди: я – твоя сім'я, а ти – моя».

* * *

Те, що відбувається зараз, стосується кожного. Так чи інакше це торкнулося кожного. Це не тільки твоя проблема або проблема твого сусіда. Все це проблема нашої нації. Зараз, як ніколи раніше, ми маємо зрозуміти те, за що саме ми боремось. І мою думку, як ніхто краще, висловив Олександр Довженко: «Ми б'ємося за те, чому нема ціни у всьому світі, – за Батьківщину».

